

Projekt: ARKEN Museumssatellit

Pulje: Formidlingspulje I

Projektet er blevet til i et tværfagligt samarbejde på ARKEN mellem den kunstfaglige afdeling, undervisningsafdelingen og kommunikationsafdelingen.

Hvem er projektets primære målgruppe?

ARKEN er placeret på Københavns Vestegn og opererer derfor i et lokalområde med divergerende etniske og sociale baggrunde, samt med befolkningsgrupper der er mindre vant med kunst. Det giver museet en udfordring og forpligtigelse til at formidle dets samling, som består af samtidskunst, på nye måder og gennem nye medier. Målet er at gøre formidlingen relevant for ikke-brugere, og møde dem i deres nærmiljø, i dette tilfælde i Ishøj Centeret på Ishøj Folkebibliotek. Fokus for projektet er især de unge ikke-brugere, der har gratis adgang til museet, men som vi oplever sjældent kommer på museet af egen lyst. Disse unge ikke-brugere vil vi gerne gøre opmærksomme på museets potentiale som et interessant og relevant fritidstilbud.

Det har været intentionen at skabe synergi mellem museets formidlingstilbud og de unge brugergrupper, som findes på biblioteket. På den måde kan vi lære af den måde de unge bruger biblioteket på. På sigt ønsker vi at udvide rammene for, hvilke befolkningsgrupper, der udgør "fremtidens museumsbruger".

Fokuspunkter

- Community outreach
- Formidling af samtidskunst til ikke-brugere
- Nyskabende formidling fra et brugerperspektiv
- Formidling af samtidskunst med nye medier

Hvad er projektets formål?

At styrke museets community-outreach ved at møde ikke-brugerne, hvor de er, og formidle samtidskunst i et sprog og i et medium, som tiltaler især unge ikke-brugere.

Rent konkret er det sket ved at etablere en museumssatellit uden for museets egne fysiske rammer, hvor museets samling via kunstnerportrætterne formidles til unge ikke-brugere. Via museumssatellitten har museet tilsigtet at møde ikke-brugeren i bibliotekets fritidsrum og dermed betone kunstens plads i denne fritidsprægede sfære. Hvor museets formidling til unge i dag primært fungerer i en uddannelsessammenhæng, er det hensigten at museumssatellitten skal udvide de unges kendskab til og brug af museets tilbud.

Sammenhæng med ARKENs forskning i Fremtidens Kunstmuseum

Museumssatellitten ligger i tråd med museets forskning i Fremtidens Kunstmuseum – et forskningsprojekt iværksat i 2010 med støtte fra Kulturarvsstyrelsen. Her er community outreach og nye digitale formidlingsstrategier to af kernerområderne. Disse strategiske indsatsområder er ligeledes en del af ARKENs strategimål for perioden 2010-2015.

Outreach handler om at komme i kontakt med ikke-brugere – både for på længere sigt at etablere en ny brugergruppe, men også i høj grad for at finde inspiration til måder at gentænke museet på. Museet ses i denne optik ikke længere kun som en beholder for kunstværker, men som en aktiv ressource i samfundet. Museets formidling rækker ud over dets fysiske rammer og møder brugerne, der hvor de er. Samtidig kan dialogen med ikke-brugere informere museumsinstitutionen og synliggøre arbejdsmetoder og formidlingsstrategier, der måske tidligere blev taget for givet.

Den digitale satsning er et naturlig udslag af videomediets store muligheder som formidler af samtidskunst. Vi oplever, at vores gæster ofte efterspørger at få sat ansigt på kunstneren. I forhold til den nogle gange svært

tilgængelige samtidskunst er det især vigtigt at få en mere menneskelig vinkel på og samtidig få et indblik i den kunstneriske proces og fx se atelieret, hvor kunsten bliver til.

Indhold/forløb

Før produktionen af portrætfilmene gik i gang, iværksatte museet en kvalitativ brugerundersøgelse. Det var vigtigt for os, at inddrage de unge ikke-brugere på dette tidligere tidspunkt for at selve filmformatet og tilgangen til portrætterne stemte overens med målgruppens forventninger og levede op til vores målsætning om et aktivt brugerperspektiv.

Filmene blev udarbejdet med udgangspunkt i fokusgrupper og kvalitative interviews med unge ikke-brugere i samarbejde med Uddannelsescenter CPH West, der under sig, samler gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelser i Ishøj. Elever herfra indgik i fokusgrupper, ligesom filmene efterfølgende vil blive anvendt til undervisningsbrug i de tilknyttede uddannelser.

De kvalitative interviews tog dels udgangspunkt i eksisterende kunstnerportrætfilm, som tidligere er produceret af museet. Disse film vurderede de interviewede ikke-brugere, hvorefter de kom med anbefalinger til relevante ændringer både i forhold til indhold, form, vinkler og det æstetiske udtryk.

Mange af de interviewede påpegede bl.a. et visuelt fattigt miljø i de hidtidige formidlingsfilm, bl.a. mangel på grafik, for få klip, for lidt farver osv., samlet set fandt de filmene for udynamiske. Derfor har den æstetiske udformning af portrætfilmene været et fokuspunkt under hele produktionen. På indholdssiden efterlyste flere interviewede et mere konkret indhold, f.eks. med et mere faktuel fokus på metode, teknik og betydning.

Production value er ligeledes vigtig for de unge, hvilket også er en af årsagerne til samarbejdet med DR. Samarbejdet har sikret det nødvendige tekniske udstyr og givet det endelige produkt et visuelt løft, der bl.a. gør det egnet til nationalt fjernsyn og lever op til de forventninger, unge stiller til levende billeder.

Filmene fokuserer hver især indholdsmæssigt på én kunstner eller kunstnerduo, hvis æstetik og værker de går i dybden med. Der lægges vægt på at anvende filmiske greb såsom kameraføring, valg af location og klipning som aktive formidlingsgreb i filmene – i høj grad tilpasset den enkelte kunstners æstetik og udtryk.

Der er i alt produceret 11 portrætter af betydelige og vidt forskellige samtidskunstnere. Portrætformen bevirker, at der bliver sat ansigt på kunsten, og på den måde gør den oftest tilsyneladende svært tilgængelig samtidskunst mere "menneskelig". Derfor har vi også tilstræbt et ligetil og ukunstlet sprog i dialogen med kunstneren. Vi er ligeledes gået efter at gøre interview-formen konkret og afmystificerende ved lade interviewene tage udgangspunkt i konkrete værker, der ligeledes kan ses i de enkelte film. Denne form for krydsklipning mellem et interview, som foregår i visuelt tiltrækkende omgivelser, og kunstnernes værker, er ligeledes tiltænkt at skulle efterkomme ikke-brugerens ønske om større visuel dynamik.

Filmene har alle en længde på ca. 6 min. Det korte format er også et respons på de unge ikke-brugeres tilbagemeldinger. De opfattede i høj grad portrætmediet som en slags reklame for kunst generelt og den enkelte kunstner specifikt. Derfor har det været vigtigt for os, at formatet var tilsvarende kort, og at klipning og lyd også lagde sig tættere op ad den form for visualitet, som ikke-brugerne efterspurgte.

Filmene bliver vist på Ishøj Bibliotek, Albertslund Bibliotek, på ARKEN i museets filmsal, online på museets hjemmeside, på ARKEN Channel – et nyt tiltag affødt af Museumssatelitten, som bliver lanceret i 2011, på DR-K i landsdækkende TV, samt på Kunstmuseet Brandts i Odense i forbindelse med udstillingen "The Meta Collection". Museumssatelitten har skabt en kontakt til en stor gruppe af unge mennesker i ARKENs lokalområde, som vi ellers ikke når. Arbejdet med filmmediet har bl.a. lært os, at det er vigtigt at betragte formatet ikke kun som dokumentation, men som en æstetisk produktion i sig selv.

Museer og biblioteker

Biblioteker og museer har en fælles folkeoplysende og kulturformidlende mission, som gør ABM-samarbejder relevante i et formidlingsperspektiv. I Ishøj er ARKEN og Ishøj Folkebibliotek samtidig de to største kulturinstitutioner. Derfor er et samarbejde på tværs oplagt, også set i forhold til bibliotekets fordelagtige placering. Ishøj Folkebibliotek ligger midt i Ishøj Bycenter, der bruges af mange unge med forskellige etniske herkomster, som samtidig også benytter sig af bibliotekets informations- og underholdningstilbud. Placering af museumssatelitten på Ishøj Bibliotek ligger derfor helt på linje med målsætning om at møde ikke-brugere i deres nærmiljø. Museumssatelitten var en så stor succes i Ishøj at Albertslund Bibliotek efterfølgende ønskede at få glæde af den.

Den fysiske fremtoning

ARKENs museumssatellit er udformet som et uhøjtideligt lounge område, der opfordrer til afslappet og lystbetonet tilgang til formidlingen. Konkret er satellitten bygget op omkring en rød væg, der mimer ARKENs markante arkitektur, heri er installeret en tv-skærm, hvor kunstnerportrætterne kører i loop. Der er altså lagt op til en beskæftigelse, der i højere grad associeres med fritid end med eksempelvis skole eller pligt. Filmenes længde på ca. 6 min. understøtter dette aspekt.

Ved siden af video-området er opstillet en computerskærm indstillet på ARKENs hjemmeside. Her kan brugerne søge informationer om de portrætterede kunstnere, samt udforske museets samling i øvrigt. Dette aspekt lægger sig op af den funktion biblioteket i øvrigt har for mange af ikke-brugerne, nemlig som informationssøgnings-kanal.

Kunstnere i museumssatelittens film

I vores udvalg af kunstnere, er vi bevidst gået efter stor mangfoldighed, når det kommer til kunstneriske medier, arbejdsmetoder, udtryk osv. Kunstnerne er alle veletablerede navne, hvis værker er af høj kunstnerisk kvalitet, men spænder fra internationale stjerner som Antony Gormley og Marc Quinn til danske talenter som FOS. Filmene tilsigter en spredning i kunstnerisk medie og æstetik for at afspejle den indholdsmæssige bredde, man finder i samtidskunsten.

Katharina Grosse: tysk kunstner der ofte arbejder med spraymaling direkte på vægge og gulve i store farverige 3-D malerier.

Elmgreen & Dragset: dansk/norsk kunstner-duo, der arbejder med at tilføre dagligdagsting overraskende dimensioner.

Anselm Reyle: tysk kunstner, der arbejder i feltet mellem kitsch og kunst.

Bharti Kher: indisk kunstner, der bruger sin egen multikulturelle baggrund til at italesætte den nye globale verdens problemstillinger, bl.a. ved at bruge bindien som materiale.

Tal R: dansk kunstner der skaber maleriske fortællinger, som blander inspiration fra popkultur og kunsthistorie i farvemættede malerier.

FOS: dansk kunstner, der arbejder i feltet mellem skulptur og sociale happenings.

John Bock: tysk performance- og videokunstner, der bruger videnskab og humor i sit særegne univers.

Grayson Perry: Engelsk Turner Prize-vinder, laver keramik og vævede tæpper med selvbiografiske temaer, klæder sig i kvindetøj under navnet Claire.

Antony Gormley: er en af Englands mest respekterede skulptører, der oftest bruger sin egen krop som udgangspunkt.

Marc Quinn: britisk kunstner fra samme generation som Damien Hirst, som bl.a. er kendt for at støbe et selvportræt af sit eget frosne blod.

Clare Woods: er en engelsk maler, der laver enorme billeder baseret på fotografier af natmørke skove.

Konklusion

Museumssatelitten har været en løftestang på en lang række områder, og muliggjort forbedringer og initiativer, som ellers ikke ville have været mulige:

Projektet har muliggjort:

- En synliggørelse af museets samling på en ny måde
- En dialog med nye brugergrupper
- Et tættere samarbejde med et af nærmiljøets vigtigste kulturinstitutioner
- Arbejde med levende billeder i en kvalitet og på et niveau, som vi aldrig tidligere har kunnet realisere
- Et betydeligt løft i museets arbejde med nye medier
- Samt affødt det nye initiativ: ARKEN Channel

Kontaktperson:

Marie Laurberg

Institution:

ARKEN Museum for Moderne Kunst

Web:

www.arken.dk

Samarbejdspartnere: Ishøj Folkebibliotek, Albertslund Bibliotek, CPH West og Danmarks Radio, Katharina Grosse, Elmgreen & Dragset, Anselm Reyle, Bharti Kher, Tal R, FOS, John Bock, Grayson Perry, Antony Gormley, Marc Quinn og Clare Woods.